

Микола Щербатюк

ГОЛОС ЧУЖОЇ СЛЬОЗИ

Поезії

Щербатюк Микола Олександрович.

Інвалід з дитинства (ДЦП-II). Народився Микола Олександрович в селі Під брусень Млинівського району. Виховувався в дитячому будинку. В 1984 році закінчив Уманську Республіканську школу ревізорів. Пізніше навчався на заочному відділенні Львівського університету на факультеті журналістики. Працював в смт. Межива Дніпропетровської області кореспондентом в газеті «Червона зірка». Одружений, виховує сина. У вільну хвилину пише вірші, прозу. Також є постійним читачем Демидівської ЦРБ, яку досить часто відвідує, цікавиться новими книгами, життям бібліотеки.

* * *

Весна приснилася мені,
Така пахуча й рання,
Хоча – морози надворі
Лягла на серці рана.

Весна – і квіти і бузок
Так світяться казково.
Для мене казка із казок,
Що втратилась раптово.

У січні – сніг і заметіль,
Що холодно й для ока.
Але весни весела тінь,
Знов для душі морока.

* * *

В тяжкі хвилини, Україно, я з тобою,
Готовий стати знову я до бою.
Тобі одній я зичу щастя-долі
І заберу собі твої я болі...

* * *

Я вітром голубим
До тебе ще прилину.
І, може, я хоч цим
Зніму свою провину.

Знаю: час пройшов,
Його вже не вернути.
Я все життя до тебе йшов,
Щоб уже ніколи не забути.
15.08.2007 р.

* * *

Солодко серпень дрімав,
У затінку спілого літа
В своїх долонях тримав

Плодів уже із пів сита.

А у ситі іще був,
Терпкий запах літа.
Це мені, щоб не забув,
Коли яблунька в саду
Буде осінню роздіта.
15.08.2007 р.

* * *

Я пишу про квіти і про трави,
Про весну сонячну й дзвінку,
Сьогодні я спішу до мами, –
Букет розкішний у бузку.

Бо мама так бузок любила,
Всміхалась і раділа всім...
Та мама квіти загубила.
...Сумно... Лиш церковний дзвін.

Травневий спалах

Травневий спалах калиновий,
Загляне гілочка у вікно.
Скажи ж, весно чого раптово
Ти залишаєш землю знов.

Травневий спалах яблуневий,
Вишневий усміх висоти...
Скажи, весно, ну як без мене
Підеш у зоряні світи?

Травневий спалах . Так чудово,
Іскряться квіточки бузку.
Але, весно, чого раптово
Лишаєш землю у вінку?
24.05.2001 р.

* * *

Дві долі зустрілись, дві долі,
Одна була гола, без болі
А друга казала : «Годі,
Я настраждалась, Господі».

Дві долі зустрілися, знаю,
Ну що їм сказати? Благаю
Пробачити одній, одній може.
Бо когось болить тоже?

Прислухайтесь долі до когось,
Комусь боляче також.
А ви так ридали разом,
Давайте, це буде іншим разом.

Обличчя долі

Обличчя у долі моє сумне,
І ледь-ледь перекошене.
Травами пахне, як вітром війне,
І сіном, дощами зрошене.

Я питаюся долі своєї: „Чому?
Ну, чому ти така вродилася?
А у долі своєї я бачу сум
Вона із відповіддю забарилася!

Але нічого, я все стерплю,
Навіть в собі не заплачу!
Лишень у долі колись попрошу
Я платив горем – віддай здачу!

Коні козацькі

Коні мені приснились,
І бачив я вільний степ!
Підкови їхні губились,
Схожі на місяць-серп.

Це – коні Івана Гонти
І славного Богуна!
І стояли сонячні гроти,
Яких я ще і не знав.

Коні козацькі, славні!
Що у бій їх несли не раз.
Коні і Дніпрові плавні
Мого сну переказ.

Коні неслись, як вітер,
І в хмарах зникали десь.
Я знаю, ніхто не повірить,
Що це був сон мій увесь.

Як коні сняться – чудово!
На погоду, добро, любов.
Але коні, козацькі коні,
Присніться, прошу вас, знов.

* * *

А мама дивиться у ранок,
Долонею втирає скло
І каже: „Сину, наостанок
Щоб тобі в житті везло”.
Щоб в путі-дорозі не збився,
Щоб додому знову прийшов.
Я ж чекатиму-виглядатиму,
За тобою щодня сумуватиму.

* * *

Дівчаток гарних крадуть у гареми,
Ще зовсім юних на ринках продають.
А потім щільно закривають двері,
Назад до мами навряд чи віддадуть.

Не віддадуть. А як віддадуть – калік,
Знівечене навек її життя.
Буде плакати дівча до віку
За тим, чому нема вже вороття!

Дівчатам юним вчитись, розквітати,
Вийти заміж і ростить діток.
А не за „бугри” їх продавати,
Щоб плакати і в собі себе жаліти.

Дівчаток молодих крадуть в гареми,
На чорних ринках продадуть.
За ними щільно закривають двері.
„Ділки” „Секс бізнес” свій ведуть.

* * *

Відболи мене, доле моря, відболи
В день осінній чи навіть зими.
Це нічого, що ми так раптово
Розірвали невидиме коло.

Це нічого, що ти, доле, у мене скупа.
Я розумію, що доля у мене така
Іншої в мене долі не буде.
За мене мій біль ніхто не пригубить.

Все мені, одному мені,
Й колоски скупі на стерн.
Але я на це не жаліюсь.
Спасибі, доле, що живу і радію.

Друже, вітре, полинь на Україну
В синьооку мою сторону
Як зустрінеш кохану дівчину,
Передай їй, що я не забув.

Приспів:

Незабув, забув, пам'ятаю,
У далекій суворій тайзі.
Коли повернуся не знаю,
Кайдани тяжкі на нозі.

Вітре, друже, полинь на Україну,
У хатину мою, тихий рай,
Там я маму рідну покинув,
Не знаю, як жива, привітай.

Приспів

І якщо, передай всім стежкам,
Я повернуся живий.
Пам'ятаю, усе не покинув,
Хоч не покірний такий.

Приспів

В боротьбі я тут може загину,
Якщо зляжу в чужу я землю.
Пам'ятаю, як рідно Україно,
Пам'ятаю усе і люблю.

В рідне село я повернуся,
Де бігав, де жив, де родивсь.
Село маленьке Підбрусень,
Тут світ мені вперше відкривсь.

Тут я вмивався росою
І бігав за сонцем вперед.
І вперше пішов я з косою,
По дорослому все ж.

Знаю, буду десь я далеко,
У великих красивих містах,
Але наче той чуйний лелека,
Вертаюся в думці, як птах.

Дякую долі іскристо,
Від всеї душі до землі.
Підбрусень далеко, іскристо,
Ти сяєш далеко мені.

І нехай хтось скаже, друже,
Все поминуло, пройшло,
Я рідне село люблю дуже,
Бо тут дитинство пройшло.
7.03.2001 р.

Сонячний ранок

В долині туман ще хитався,
Наче хмарка, кудись відпливав.
Чути, Косар в косаря питався:
– Слухай, друже, як в тебе трава?..

І корови пішли уже попасом,
Ратиць чути «рип» та «рип».
Очі їхні розумні вдивляються,
Де кращі травиця й спориш.

Ранок. І себе так вознесено
Відчуваєш в цю пору святу!
Все втаємничене і все – божественне,
Я молюсь на цю красоту!

Краса як зоряний букет

Йшла дама, – зоряний букет!
Краса і пишність, і звага,
Набік одягнутий берет
На себе теж звертав увагу.

В асфальт врізались каблучки,
Всіх дивували чітким ритмом.
І навіть згин її руки –
Природи несказанний витвір.

Вона ішла, як всі ідуть,
Ну просто повз реклами вулиць.
Але її незвичайна путь
Примушувала озирнутись.

Я бачив, як вона стрімка,
Оглянулася так готично.
Всміхнулася, рада, що така
Красива, аж самій незвично!

Сльоза народу обізветься

Сльоза народу обізветься
Охриплим голосом журби.
І тихо так мене питає:
– О, хто нас виручить з біди?..

Я не прошу проклятих грошей,
Хоч в них купаються не всі.
Хай їдять їх смердячі воші,
Це болі України і мої.

О, я прошу тебе, людино,
Почуй мене і їм розкажи,
Як тяжко нині Україні,

Цього не бачать всевладні мужі.

Сльоза моя – сльоза народу,
Тобі я, сину, це кажу,
Вставай на захист ти народу –
Шлях цей тобі я покажу.

Шлях той – тернистий дуже, дуже,
Шевченка шлях, Сковороди.
О, захисти народ свій, друже,
Щоб можновладці не змогли.

Почув, сльозинко, я твій голос,
Чую, Рідненька, і спішу.
Я вірю, що розквітне колос,
Якщо я з кобзарем іду!

Я вірю, буде ще в нас щастя,
Ясне, велике і прудке,
І кров Ісуса на зап'ястях
То квітка злагоди цвіте.

* * *

Я прошу, листа мені напишіть,
Ну, прошу, напишіть хоч єдиний.
Про життя мимохідь розкажіть
І про день невеселий і сивий.

Розкажіть про похмурість годин,
Про любов розкажіть і розлуку.
Ви повірте, я теж сам-один,
Як і ви, протягну до Вас руку.

Напишіть Ви, будь ласка, про все:
І про клени, про річку, про небо...
Лист розраду на мить принесе,
А вже більше нічого й не треба.

Їм Україна зовсім не болить

Їм Україна зовсім не болить!
Повірте, не болить і не свербить,
А головне для них, щоб вкрасти більше,
І говорити, говорити чужим віршем.

Ну, що їм Україна – не болить?
Для них, щоб більше тільки прихопить.
Уже мільярди, вже які мільйони!
А люди босі, і голодні, й голі.

А скільки вже покинуло Україну,
А скільки ще не вернеться назад,
А скільки пішло у ту могилу,
Бо знов трибун базар-парад.

Їм Україна зовсім не болить!
Їх Україна зовсім не турбує
Але народ, на жаль, іще терпить,
Він слово кобзареве ще почує!
10.03.2007 р.

Мого дитинства босоногий край
Тебе у снах я можу повернути.
І може, тому мені так жаль,
Жаль того, чого вже не вернути.

Не вернути знов мені світанки,
Оці от недоспані
І як ми бігали малі,
І ранки веселі росяні.

Росу ми пили із долонь,
Квіти любили мальви,
І не помічали, як біля скронь
Сивина лягала в мамі.

Ми веселились і росли,
Росли бешкетники русяві.
Тепер стежки ті заросли,
Де ми закохано блукали.

На твоєму обличчі печаль,
Квітне сльозинкою болю,
Що навіть пухова та шаль
Не приховає собою.

На твоєму обличчі сум,
А може тривога далека.
Скільки болісних дум
Тобі сповістить лелека?

Ні! О, свято землі,
Я успіх помітив зразу,
Порадій, розкажи мені
Радість і кинь образу.

На твоєму обличчі сміх,
Ти світишся, як розквітла вишня,
На радість мені і всіх
За мене кохана всміхала.

Весела блакитність бузку
Тобі до лиця, моя люба.
Я душею красу цю відчув
І зрозумів, що це моя згуба.

Я в бузок закохався давно,
Ще в юності ранній.
Бузок заглянув у вікно –
І це уже ранок.

Ти прийшла тоді як весна,
Вся розквітла і пишна
Красива і осяйна,
Як мамина вишня.

Я поглянув тоді
В очі твої прозорі.
Бузок світився тобі
І усміхалися зорі.

Я не знаю таку голубінь,
Очей неба і світу,
Хай оспіває спів
Солов'їний над світом.

Засміялась до тебе весна

Сміялась до тебе весна
Березнем стоголосим!
І усмішка ясна,
Наче спалена осінь.

Приспів:

Усміхнись, кохана, іще
Просто так, зачаровано!
І хай миле лице
Не буде ніколи згорьоване.

Я з весною тебе привітав,
Побажав тобі ясного неба.
І квіти тобі дарував,
А ти говорила : „Не треба”.

Приспів

Ти пробач, ти прости
Мене і всіх, хто образив.
Бажаю у щасті цвісти,

Бажаю тобі всього разом.

Приспів

Боюся твого мовчання,
Наче лека ножа.
Боюся перший почати
Те, чого не почав.

Боюся, тебе не знаю,
Повіриш мені чи ні?!
Боюся свого кохання,
Що пророста в мені.

Боюся, чого б здалося,
Ну „люблю” серце кажи.
Я від кохання стомлюся,
Господи, допоможи.

Допоможи на кінець сказати,
Світланко, кохаю, живу
Та не можу почати,
Дивлюся й мовчу.

Ще тільки липень

Ще липень. Ще тільки липень,
А, передчуття зими в душі.
Я ще недавно цвіт із липи
Сушив на променях душі.

Ще тільки липень, Боже, липень,
А осінь, он вона стоїть, диви
І, може, тому перш у липи,
Її сумні помітив погляд.

Нічого, рідна, ти не бійся,
Тебе в образі я не дам. Живи.
Ой, липко, липко, хоч засмійся
Листками губ, очима висоти.

Напиши мені лист, напиши

Напиши мені лист, напиши
Для серця, для пам'яті, для душі.
Напиши мені лист, мій друже,
Я прошу, я молю тебе дуже.

Напиши, я прошу, сьогодні
Я на слово ніжне голодний.
Напиши, ну хіба це так важко,
Зрозумій, що без тебе так тяжко.

Слово щире лікує друга,
А ще краще, коли пише подруга.
І навіть якщо не кохає,
Вона ціну самотності знає.

Напиши мені лист, напиши
Для серця, для пам'яті, для душі.
Напиши мені лист, напиши
І нікому про це не кажи.

Твої очі

Твої очі заплакані полюблю.
Твою душу зболену пожалію.
Руки маленькі візьму, притулю
До серця й від щастя зомлію.

Я знаю, що в тебе біда,
Скривдили душу твою – буває.
Будь щаслива, моя дорога!
Я від горя у серці тебе схочу.

Росинка болю

Солодкий сон, а потім...
А потім – цей реальний світ.
Росинка болю, стікає потом,
На ще не розквітлий цвіт.

Нічого, все б нічого. Росинка болю.
Що то є, і я запитаю у долі.
Чому вона таку дорогу тче?
У когось горе, а мені болить, пече.

Намалюй її портрет

Здаля я ще впізнаю твій силует:
Оця хода, мені давно знайома.
О, вітре! Намалюй її портрет.
Хоч на хмарині, там, у себе вдома.

Чи, може, просто вранці на вікні,
Чи, може, просто на кленовій лаві.
Щоб бачив я не тільки уві сні
Її обличчя й коси кучеряві.

А, може, тільки просто нагадай,
Що є вона і є ще я на світі.
З клубка незгоди нитку намотай,
Нехай вона проміниться в зеніті.

Твоя сльоза

Твоя сльоза упала на плече,
Сльоза тривоги, віри в долю
Повір, кохана, о, як мене пече
Оця гірка сльозинка болю.

Прошу, не плач, не треба, сліз,
В душі обоє разом перетерпим.
Віриш, я ніби щось важке ніс,

Що аж моя рука болить і терпне.

Не плач, кохана, не журись.
Твоє, тепер це наше горе.
Люба, ти у небо подивись,
Соняшне хвилює море.

Ой, на коника я сяду

Ой, на коника я сяду
Не раз мріялось мені!
Поскачу від свого саду,
Загублюся вдалині.

Так не сталося, не судилось,
Бракне силюньки мені!
Хоч у сні усе це снилось
Скаче коник по стерні.

Я на ньому спритно верхи,
Мої мрії – промінці...
І сльоза уже не вперше
Котись дрібно по лиці.

Ой, на коника я сяду
Хоч і мріється мені.
В снах поскачу я від саду,
Щоб загубитись вдалині.

Запах тиші

Як пахне тиша над полями?
З яблунь пахучими плодами,
Коли зіронька говорить з вами
Про осінні світлі карнавали.

Як пахне тиша над полями?
Опалим листям й гарбузами
І ніжним запахом вітрів
Бо я відчув це й зрозумів.

Як пахне тиша над полями?
І картоплинням, і димами.
І терпким запахом дощів,
І першим воркотом громів.

Як пахне тиша над полями?
Цього не вимовиш словами.
Ви просто в поле йдіть самі,
Лишивши слід в густій траві.

І там відчуєте сповна,
Яка прекрасна ця земля,
Цей обрій, річечка, ліси...
Такої ви не бачили краси.

Ветеран

Медалі продає на базарі
Старий солдат, що брав Берлін...
Хіба він знав – йому на старість
За медаль дадуть пару хлібин.

Хіба він знав, що таке буде:
За Орден Слави – ковбаси кілограм.
Я знаю, він повік не забуде,
Як генерал годинника дарував.

Це в Берліні було, пам'ятає,
В День Перемоги святий:
«На пам'ять генерал Цвєтаєв» –
Солдату годинник золотий.

А тепер нічого не треба –
Ні медалей, ні орденів.
Йому б усмішки у півнеба
І веселих, спокійних снів.

Йому б дожити до смерті,
По-людськи, як кажуть, без сліз...

Але спомини щасливі стерті –
Він нагороди свої проїсть.

Голос чужої сльози

Я чую голос чужої сльози,
Що аж за душу бере ножами.
Господи, людину оцю вбережи,
Нехай горе не сичить вужами.

Господи, заступись, прикрий
Бідну, згорьовану душу,
А зло розтопчи і розвій!
Я ж віршем заступитися мушу.

Я чую голос чужої сльози,
Що аж за душу бере ножами.
Господи, нам усім допоможи,
Щоб друзями були, не ворогами.

А то – задрість, обман і сміх,
Або просто звичайна слава...
Господи, заступися за всіх,
Щоб процвітала Україна-держава.

Я чую голос чужої сльози.
Від болю, Господи, нас вбережи.

Згасила погляд віями

Згасила погляд віями,
Усміхнулась якось незвично.
І доброту серця сіяла,
І сяяло, квітло личко.

Боялася сама собі признатися,
Що можна отак закохатися.
І серцю своєму не вірила,
Дивилася, поглядом мріяла.

І щоки чомусь рум'янились,
А уста горіли, цікавилась...
Поцілуй мене, усміхнись,
Щоб мрії мої збулись.

Любаші на пам'ять

Ти така красива й осяйна,
Ти така сонячна й лагідна,
Ти живи і квітуй, як весна.
І щастя тобі, моя рідна.

Я тихо сказав «Люблю»
І упав тобі на коліна...
Ти промовила: «Я подумаю
Й відповім тобі, чи я згідна».

Ти пробач, що життя таке.
Я теж усе розумію.
У тебе серце палке-палке
Я ж покохаю, як зумію.

Ти така красива й осяйна,
Ти така сонячна й погідна.
Ти живи і квітуй, як весна, –
І щастя тобі, моя рідна.

Я тепер пишу навпаки,
Цілюсь не в розум, а в серце.
Але не закреслять роки
Те, що написано вперше.

Ну, нехай це було колись,
Скажуть – дитячі вірші.
Знову сонце лоскоче вись,
І так само з тобою ми – грішні.

І так само вже після нас
Буде гойдатися небо,
І розсудить нас лише час,
І поставить крапку, де треба.

Весна приснилася мені

Весна приснилася мені,
Така пахуча й рання,
Хоча – морози надворі,
Хоча на серці – рана.

Весна – і квіти, і бузок
Так світяться казково.
Для мене – казка із казок,
Що втратилась раптово.

У січні – сніг і заметіль,
Що холодно й для ока.
Але весни весела тінь –
Знов для душі морока.

В трудні хвилини, Україно, я з тобою

В трудні хвилини, Україно, я з тобою,
Готовий стати я до бою...
Тобі я зичу щастя-долі,
І заберу твої я болі.

Повір мені – усяк буває,
Хтось найсвятіше забуває.
Але народ до подвигу готовий,
До праці, до твоєї розбудови!

Так, вірю я, що будемо щасливі,
Багаті, щирі й душами вродливі,
Але для цього треба не чекати,
Щоб Україну знову не розп'яти.

Прозріння душ колись настане

Прозріння душ колись настане!
Розквітнуть помисли святі,
Скороминуще стане сталим,
Хоч сходи будуть ще круті.

Це зараз так піднятись трудно,
Хода важка, підйом крутий.
Не плачмо, люди, все прилюдно,
Бо двічі платить лиш скупий.

Відверті будьмо, щирі в мові,
В ділах хороших – геть межу!
І доброту творім не в слові,
А на ділах. Забудьмо лжу.

Прозріння душ колись настане

Прозріння душ колись настане!
Розквітнуть помисли святі,
Скороминуще стане сталим,
Хоч сходи будуть ще круті.

Це зараз так, піднятись трудно,
Хода важка, підйом крутий.
Не плачмо люди ми прилюдно,
Бо двічі платить лиш скупий.

Відверті будьмо, щирі в мові,
В ділах хороших – геть межу,
І доброту творім не в слові,
А на ділах, й забудьмо лжу.

Рівненчаночка

Пісня

Рівне – дуже милі рівненчанки,
Що чарують з голови до ніг.

Їх красу пригубте замість чарки,
Обережно, прошу, пригубіть.

Ах, рівненчанка, рівненчаночка,
Ти йдеш по місту, як свята.
Ах, рівненчанка, рівненчаночка,
Чарівна в будень і свята.

Приїжджайте в Рівне, приїжджайте,
Походіть по місту – тут краса!
Рівненчанку милу покохайте,
В неї справді сонячна коса.

Бо як закохались в рівненчанку –
Знайте, вірте, це уже навік.
Ця любов сильніша навіть чарки,
Ви – щасливий, знаю чоловік.

В Рівне скоро знову повернуся,
Ходять королеви молоді.
Я на рівненчанку задивлюся
І забуду біди всі в житті.

Рівне – дуже милі рівненчанки
Хто ще бачив де таку красу?
Хоч одну чарівну покохайте
За її сонячну косу!

Ах, рівненчанка, рівненчаночка,
Ти йдеш по місту, як свята!
Ах, рівненчанка, рівненчаночка,
Царівна вічно молода.

Чорні килими моєї долі

Чорні килими моєї долі
Слала знов невидима нудьга.
Та я йшов уперто і поволі,
Що аж терпла з прикрощів нога.

Та нічого, піднімуся знову,
Хоч моя дорога нелегка,
Я прошу тебе, незрадне слово,
Будь несхибним, як моя рука.

На землю падає осіння позолота

На землю падає осіння позолота –
Сумне видовище, хоч золотавить світ,
І тут згадалися слова пророка:
Живе в живому – і душа, і цвіт.

Хоча боляче очам, але і гарно.
Останній осені прощальний звіт:
Листок летить, махає так прощально
Рукою, що аж серце защемить.

Не плач, не плач, моє сестрице-осене,
Тебе я пожалію, не себе.
Опале листя в душу мою проситься
І в світ краси мене веде.

Досвід

З роками, говорять, приходить досвід,
Приходить, знаю... Та от біда:
Здоров'я обмаль, досвіду досить
І вже не слухається рука.

Краще б здоров'я більше
Та світлих, сонячних днів...
А то - що не день, то гірше,
Ще й ранок в житті не розцвів.

Одні невдачі, втрати й болі,
Одні мозолі на руках...
Що ж ти, доле, робиш? А долі,
Може, й не було?
Лиш ромашки в житах.

Мамина хата у полі

Мамина хата у полі,
Тужить сама одиноко.
Наче стоїть на долоні,
Ще й із вікном у два ока.

Мамина хата маленька
Здалеку – як горошина,
Схожа на квітку біленьку
Мамина, рідна хатина.

Мамина хата-сирітка,
Сумно їй, бо – без нікого.
Яблунька тужить, сусідка, –
Родить плоди, а для кого?

Мамина хата – вдовиця,
Тужить, бо мами – немає...
Часто дитинство так сниться:
В снах я додому вертаю.

Мені приснились квіти

Мені приснились квіти
У тебе на вікні
Такі тендітні, наче діти,
Всміхалися мені.

В мороз приснились айстри,
Зимою, от біда.
Хороший з мене майстер,
Не квіти – а слова.

Приснились у морози –
Начебто живі.
І дівчина на розі,
І очі голубі.

Мені приснились квіти
У лютому – це сміх...
Не можна не любити,
Коли любов – для всіх.

Я віддав би усе, що маю

Я віддав би усе, що маю, –
Все, прошу, це візьми, віднеси.
Як приємно дивитись на дівчину
Неземної краси.

Її очі замріяні, наче відстояна
У мілкому озерці вода.
Сонцем надихана, небом наповнена
Постать її молода.

Сонячним променем вона закосичена,
І біжать з плечей коси її, ручаї,
Я віддав би за них усе придбане –
Луки й трави, й багатства свої.

Може б, тоді вона мене не покинула,
А пестливо за руку взяла
І пішли б ми між трав долиною,
Там, де наша любов розцвіла.

Доля ветерана

Мотуззя рукавів порожні
Із болем роздуває вітер.
Сльозу невидиму й сьогодні
Листком журби він мовчки витер.

На скронях – сивина німа,
І сивочуб його голосить
Край церкви – холодно, зима,
А він сидить на східцях, просить.

Бо в шапці мідяки бряжчать,
Бряжчать, неначебто морози
Й хоч ветеран весь в орденах –
В очах печаль й образи сльози.

Й хтось ті мідяки подасть,
Все ж сивину пече морозом –
Війни під Прагою нападсть
Забрала руки, долю й сльози.

* * *

Серпень пахучими плодами
Лягає рясно у траву.
І літо спогадами й снами
Прийде до нас, як наяву.

Прийде у вересні чи в грудні,
У спогадах – яскравих снах.
Бо сонце тихо по полудні
Уже вкорочує нас в днях.

* * *

Приснились хата й мама на порозі,
Собі сидить і вигляда дітей.
А ми усі – той там і там, а я в дорозі,
А мати жде. І сум біля очей.
Вже захід сонця, скоро вийдуть,
Чи хтось з синів не йде селом.

* * *

Дай сили нам, Боженьку - Боже!
Щоб вистояти до кінця!
Кобзар нам також допоможе.
Тримаймось. Лице до лиця.

Серця наші щирі до щему,
Щоб думка до думки – одна!
Стоять до кінця на своєму,
Бо переможе весна!

Розквітне ще і засяє,
Бо славне козацтво моє.
Шевченко нас мило питає:
Чи ще Україна жиє?!

– Так, Батьку, їй вічно жити.
Сотні і тисячі літ.
Лиш допоможи пережити
Нам цей непростий переліт.

Дай сили нам, Боженьку Боже!
Щоб вистояти до кінця!
Вкраїни народ переможе
Тримаймось. Лице до лиця.

Бо всі почуття наші щирі!
Бо думка до думки – одна!
Як будемо жити у мирі,
То вірю, розквітне Весна.

Вороги народу

Вони вмирили стоячи,
Без страху на лиці.
Вони переживали боляче:
За що кати вбивають ці?

Слова – такі жорстокі,
Образливі до сліз,
Бо Сталін знищує усіх, хто „Проти”,
Хто проти Сталіна поліз!

І вороги народу умирили
Від голоду і куль... А все ж

Убивць Бог покарає,
Він – справедливості творець.

* * *

З лісу суницями пахне,
Як у дитинстві мені.
І грім, як кажуть, бабахне, –
Чи, може, це тільки у сні.

Я знаю, що роки минули
Дитинство і юність пройшли.
Та спогади ще не заснули,
Бо справді суниці були.

Хоча й сивина вже на скронях
Вже й лисина є – подивись.
Дитинства мого вічний сонях
Знов кличе мене, як колись.

Бо соняшник – схожий на сонце,
Та тільки росте на землі
І світить у хатнє віконце,
І сниться, як мама в селі.

* * *

Твої очі – гарячі та бистрі
А твій погляд – то пам'ять років
Дні осінні – такі урочисті,
Не забуду, якби і хотів.

Твої очі, – їй-бо, не забудеш,
Ну хіба що, у мареві снів.
Ти сказала, як поруч побудеш,
Подаруєш мені двох синів.

Я не клявся – лиш гладив за руку,
Коли небо цвіло голубе.
Боже, дякую за таку муку,
Що я бачити можу тебе.

Твої очі – гарячі та бистрі
А твій погляд – такий молодий
Вдячний долі – за дні урочисті,
І – тобі, що така ти завжди.
9.08.2007 р.

Гіркі слова, що у мовчання переллялись,
І стали докором усім земним
Хто сказав тобі, їх я не знаю,
Але, мій друг. Не будь вже злим.

Мені казали те ж у спину,
І навіть інколи й в лице
Слова такі, що гіркоті і спину
Нема і досі, віриш, ще.

Але я забув слова образи.
Обману злого, і тому
Я сміюсь і плачу разом

Тепер усім, в чому б
А чому б і ні, мій друже,
Сміюся навіть я ще й дуже! *8.08.2007 р.*

* * *

Розколалося небо надвоє
Та й упало на крила пташок.
Ми самі залишились з тобою
Серед цвіту, пісень і казок.

Ми навіки залишились разом,
Хоча доля наша гірка, та проте
Ми умієм прощати образи,
Бо любов лиш в душі проросте.

І так буде, ти знаєш, довіку,
До кінця зацілованих днів.

Тільки чом маєм без ліку,
Стільки горя щодень почорнів?!
8.08.2007 р.

* * *

Усмішка на устах твоїх зів'яла,
Зникла щирість, ніжність, краса,
Ти повірила йому й не знала,
Що в душі вже горе пророста.

Що прийшов він обманути,
Навіть насміятися схотів.
А може, так судилося і минути.

Та й слова були його брехливі,
Щирі знаєм, на показ.
Але у життєвім вирі,
Ти не розгледіла образ.

Нічого, мила, заспокойся,
Ну що поробиш, вірю сам.
Тепер уважністю озбройся
Й не довіряй облесливим словам.
8.08.2007 р.

Обличчя долі

Обличчя долі буває суворе,
А іноді, бачив, сумне-сумне,
Не знаю, чи то чиї наговори,
Що так доля не любить мене.

Що ж Доля, моя ж ти Доля,
Ти від мене хоч уже не відвертайсь.
Ти вернись у сад із поля
Побудь зі мною біля айстр.

Ти побудь біля дому хоч трохи,
Ну зі мною отут хоч посидь.
Та доля сказала: «Не маю змоги
Біля тебе бути, коли ти весь час один».

* * *

Душа болить словами,
А слово в ній – пече!
Хмарки пливуть над нами
І річенька тече.

І ніч бринить як повінь,
І вітер б'є в шибки.
Я сам, без посторонніх,
Пишу це залюбки.

Пишу, читаю вірші,
Для Вас і для усіх.
Пробачте, є і гірші,
Та не беріть на сміх.

О, не беріть, не треба,
Якщо не все гаразд,
Віддам Вам навіть небо
Без сліз і без образ.

Душа болить словами,
А слово – як вогонь,
Хмарки пройшли над нами
Забрали нас в полон.

* * *

Перепишу цей вірш, це слово,
Зміню абзаци, а чи зміст...
Та тільки я не зможу знову
Вернутись на кленовий міст!

Ой, я не зможу, я не зможу
Життя прожите повернуть,
Та день вчорашній перепрошу
Щоб у майбутнє зазирнуть.

В обличчя долі (хоч гіркої)
Моєї, ну а що ж робить?
Поганого в житті не скоїв,
А за чужі гріхи платить?

І за гримасу, і образу,
А за чужі лихі слова!
Хоча ніколи і ні разу
Нікому не чинив я зла!

Перепишу цей вірш, це слово,
Зміню абзаци, а чи зміст!
Та все одно не зможу знову
Вернутись на кленовий міст!

Я розкажу про літо

До тебе – тобою боляючи,
До тебе – тебе кохаючи
Я розкажу про літо,
Коли зима починається.

Я розкажу про літо,
Коли навкруги зима
Я розкажу про квіти,
Коли їх уже нема!

Я розкажу про літо,
Коли – заметіль і сніг.
Ти повірила в квіти?
Я розказав, як зміг.

Я розкажу про трави,
Які лягають у рівний покіс.
Я розкажу, щоб ти знала
Про весни щирий привіт.

До тебе – тобою хворий,

До тебе – довіку твій.
Кохана, давай поговорим
Мовчанням закоханих вій.

Розп'ята душа

Я знаю, знов залишусь сам,
Один - біль душевний, Боже,
Кому Я ніжність передам
В словах? І хто тут допоможе?

Мовчить годинник на стіні,
Провисла гиря, наче совість,
Розп'ята болем на столі
Моя душа, як ніжна повість.

Біль

Печаль свою на руки намотаю,
Зв'яжу себе, собою отравлюсь;
Печалью згірклою до болю,
Та я вже болю не боюсь.

Вже не боюсь, бо відбоявсь раніше,
Коли ще зорі плакали за нас.
Ми йшли у світ жорстко-грішний.
Це ще не плата, це лише аванс.

Тепер один на самоті з тобою,
Я розмовляю з вітром ні про що,
І все стерпів і не боюся болю.
Самотність - добрі ліки, тільки не на двох.

Білі півонії

Пісня

Сьогодні день такий чудовий,
І це буває не завжди.
Мені сказали твої півонії:

«Ти зачекай, ти подожди»

Приспів

*Півонії, ніжні півонії,
Я бачу вас немов у сні,
Та серце знову щось поболює.
Чи ти наснилася мені?*

О мила, ніжна, дорогенька,
Тебе кохаю я, ги знай,
Поглянь, півонія біленька,
Її за мене привітай.

Приспів

Чи ти була моєю парою?
Чи просто це звичайний сон?
Півонії у тебе гарнії.
Мене беруть у свій полон

Приспів

Чи ти була в житті насправді?
Чи просто це звичайний сон?
Півонії у тебе гарнії.
Вони беруть мене в полон.

Не шукайте чужої біди.

Не шукайте чужої біди,
Не шукайте, своєї вже досить.
Краще, люди подайте води
Косареві, що біду свою косить.

Не шукайте чужих ви вже сліз,
Бо свої на лиці не обсохли,
Поможіть у біді, хто не зміг
Сам піднятись, чи одежа обмокла.

Не шукай: прошу і молю
Горя чужого та болю.
Я ж лише добротою стелю
Дорогу свою за собою.

Сльози дощу

Що зробиш, коли я не щасливий,
Десь моя доля блукає в сльозах.
День дощем мені шибки вимив.
Хоч один співчуває він за.

Він за мною стоїть горою,
Він за мене і душу віддасть.
Я кажу йому: ми браття з тобою.
Плачуть душі наші і всі у сльозах.

Хто повірить мені? Та марно.
Я дощам усе розкажу,
Може, тому потім надворі так гарно.
Біль свій дощ вилив, і я не тужу.

Осінь

Скоро, скоро відспіває літо.
Переспілим дзвоном яблук золотих.
Жаль, скажу, хто не помітив,
Як дозріле яблуко дзвенить.

Жаль, хто бачити - не бачив,
Хто - дослухатися не зміг.
Вже серпень побачення призначив
Для вересня в саду, де зміг.

Біля ніг дерев в саду, не в полі,
Поле, полем, в саду таки тепліш.
З яблук скапували останні краплі болю
На недописаний мій вірш!

Дощ у серпні.

Дощ у серпні сльозиться марно,
Марно плаче його душа.
Адже - літо! Осінь безкарно

Так не прийде, чи ж він не знав.

Марно плакав опівдні й під вечір,
Трошки злісно листям шумів.
Я ж йому, повір, не перечив,
Просто слухав його, як умів.

А те, що сумно, я знаю, вірю,
І мені на серці тяжкий сум.
Так мало хтось літа відміряв,
Чи просто не знав, чи просто забув.

Летять безкрилі журавлі

Летять безкрилі журавлі
Моїм зболілим небом,
Турботи рідної землі
Вчувають кожним нервом.

Летять безкрилі журавлі
Моїм зчорнілим небом
Тут на Чорнобильській землі
Зачепилися за верби!

Їх болить, їх болить, а нас
А нас хіба, людей, тривожить?
Та вірте, люди, прийде час
Цей біль ніхто не заморозить.

Летять безкрилі журавлі
Моїм зболілим небом,
І може, боже, більше їм
За нас поболіти треба.

Плачуть дерева.

Зупиніться, хай не плачуть дерева
В цю осінню холодну ніч.

У них ще душа зелена,
А ви їх, люди, просто в піч.

Зупиніться, прошу не треба,
Та простіть отак уже.
У дровах є, знаю, погребів,
Але дерево хай поживе.

Афган

Афган - сльозинка болю,
Скотилась словом по щоді.
Афганець, що з тобою..?!
Мовчить троянда у руці...

Могил багато на Україні,
А що Україна - все стерпить?!
Та мати молодою посивіла,
За сина смуток не змовчить.

Війна! Війна! Чужа країна,
Кабул. Пекучий Кандагар.
Згадай синів, моя Україно,
Прошу, рідненька, всіх згадай!

Вмирили гордо, як уміли,
Там хлопці юні, молоді,
Як би ж загинуть за Україну,
А то за що?! Скажіть мені?!!

Віки

Віки проходять за віками,
Ми відміряєм часу плин,
І може, так тому руками
За світ чіпляється полин.

І він, і я ще маєм силу,

Нам сонце ніжно в очі загляда.
Земля говорить, сину, сину,
Тебе он квітка вигляда.

Дивись: а й справді дуже мило
Отак, як ми, як ти:
Іде до мене квітка мила,
І розступаються віки й світи.

Кохана не моя

Тебе побачити я хочу,
Кохана, люба, не моя,
Не бійся, долі не зурочу,
Пиши свідомо своє ім'я.

Лише скажу: «Єдина, люба,
Кохана, рідна, не моя»,
Для мого серця - біль і згуба,
О, так болить твоє ім'я.

І вже, коли заходить сонце,
За гриву дня промінням ввій,
Прийди, як сон в моє віконце,
Де я самотній «і не твій».

Стерплю

Пекучий біль, а що там буде потім?
Сльоза сльозу обійме за плече.
Слова затерпнуть з гіркотою в роті,
Останнє слово стерплю усе: і біль, і втому ночі,

Стерплю усе, і щоб там не було.
Болять - печуть від горя очі,
Надворі ніч, не розцвіло ще.

Годинник б'є свої тихенькі ходи,
Відстукує свої останні дні.
А дні, немов мамині ходики,

Приснились оце мені у сні,
Що час згубили в полі на стерні.

Осінь

В осінь ще з літа загляну,
В золота щирій приплив.
А може, спілих дістану
Яблук і пізніх слив.

А може, я просто побуду
Біля осені тихого крила,
І горе своє позабуду,
Ту, що в душі залягла.

А може, а може, не знаю,
Я зрозумію осені цей сум,
В зелень листочків приховую
І те, що у серці несу, що забув.

Що я був у гостях у осені,
І просив у гості до нас.
А осінь, а осінь сміялася:
«Я прийду, я прийду на Спас»

Осінь світла, не соромся,
В гості приходи до нас!..
Осінь лише засміялась
В яблуностиглий спас.

Станція Розлуки

Скоро й автобус прибуде
На станцію нашу Розлуки.
Повіриш, кохана, що буде
Не згадують дуб, що на луках.

Будуть ще нас виглядати
Білі берізки край поля.

Знаєш, хочу сказати:
Те буде, що виріши ть доля.

Те буде, що нам присудилось,
Те буде, що нам наснилось,
Ти тільки кохана, надійся
Й розлуки ніколи не бійся.

Літо

Ласкаве літо пролетіло,
Як мить, як день, як суть.
Пожовклим листям відшуміло,
Його у вирій птахи теж візьмуть.

Візьмуть, як спогад і як згадку
Про милий край своїх доріг.
І літо як веселу казку
Ще може хтось в душі зберіг.

Ой літо, літо, моє літо,
Мій вимір часу, моїх літ.
Що, може, й було не зігріте,
Та ще любов, що не зберіг.

Тінь самоти

Ну чого не щастить так сьогодні.
Так болюче видзвонює день.
Я ховаюсь в думках, як в безодні,
Я ховаюсь за тіні пісень.

Не боюсь, повірте, нікого,
Не з плаксивих було й вороття.
І, здається, до щастя - рукою,
Чую серця твого биття.

Але ні, тільки знову омана.
Знов непрохана тінь самоти.
Здрастуй, люба, єдина, кохана...

Починають так лише листи...

Вітер

А вітер такий надворі,
Що мерзне в хаті душа,
Що навіть дерева голі
Від болю самотньо кричать

Я чую їх голос: «Вітре,
Он плаче бузок з-під вікна!»
Сьогодні десяте квітня.
Холодна і пізня весна.

А вітер немов з переляку,
Гасає весь день по гіллю.
З бузкової трусить гілляки
Останню краплину жалю.

Сніг у квітні

Сніг у квітні невинно жорстокий,
І замість розквітлих гілляк.
Порожній один одинокий,
Наче розгублений знак.

Прощальний тому, що горе
Його погнало в замить.
Останній тому, що в море
Снігу кинув всю свою злість.

Не на когось злість, а на себе,
На долю свою сироту.
І довго молився в небо,
Господи, помилуй мене хоч ту

Травневий передзвін

Травневий передзвін вітрів
Іде до серця, б'ється в груди.

Та пташиний ніжний спів
Нагадує мені про грудень

Весна у літо перейшла,
Узявши рівний спокій.
І перша вишня зацвіла
З поглядом глибоким.

Збираю радість дня,
Для юні, для малечі.
А від великого гнізда
Вже чути крик лелечий.

Боюсь, що травень заспішить,
Не встигну дописати
Літа, що скоро полетять
Додому, туди, де мати.

Травневий передзвін вітрів
Ще тиснеться у груди.
Я цим усім переболів,
Він серце не осудить.

На відстані болю

На відстані болю
Озвалося горе
На відстані болю
Говорить біда,
Та ти не бійся
Сонячне море
Його утопить
В своїх берегах.
Не дасть прорвати,
Свої закони,
На дасть пройти
В чужі краї,
Я знаю, горе –
Це тяжко, люба,

Я знаю тоже,
Що то біда,
Та ти не бійся
З тобою поряд
Кохане серце
Й його рука.
Гаряче серце
Й його душа.

У своєї долі спитаюсь,
Чому ж у мене Доля така?
Доле, я одвертості добиваюсь,
Чому ти, Доле, для мене скупа?

Зрозумій мене, Доле, просто,
Я не жаліюсь на тебе, ні.
Ти на полі моєму засіяла просо,
То чи чекати врожаю мені?

А, може, переорати те поле,
Чи які сходи є, такі є?
Тільки скажи мені, Доле,
Де врожай і щастя моє?
Доля мені нічого тоді не сказала,
Змахнула з очей самотності сльозу...
Де ж ти, Доле, так довго блукала,
Що аж тепер стала на щастя межу...

*Своїй мамі
Ксенії Павлівні
Присвячую*

Холодний вітер. Може, так і треба.
В лице тобі – сніжинка на льоту.
Бо це тобі привіт прощальний з неба,
„Не укради”, – я чую заповідь просту.

...Жила собі проста-складна людина,

Як сотні, тисячі, мільйон людей.
Була у мами і скрутна година,
Але ні сліз, ні докору з очей.

Лиш пам'ятаю, як сьогодні,
Що ти була і щира, і проста,
І говорила: „Люди ми – господні,
Бо всі прийдем до Бога і Христа”.

Жила собі і усміхалась мило,
І очі сяяли до всіх: „Люблю”.
Спасибі, мамо, – світ мені відкрила,
Тож дихаю, і бачу, і живу.
6.03.2000 р.

Зміст

«Я вітром голубим...»
«Пишу про квіти і про трави...»
Травневий спалах
Обличчя долі
Коні козацькі
«А мама дивиться у ранок...»
«В долині туман ще хитався...»
Краса як зоряний букет
Сльоза народу обізветься
«Я прошу – листа мені напишіть...»
Їм Україна зовсім не болить
«Цвітуть в окопах ніжні квіти...»
«Холодний вітер. Може, так і треба...»
Мамина хата у полі
Мені приснились квіти
Я віддав би усе, що маю
Доля ветерана
«Серпень пахучими плодами...»
«Приснулись хата й мама на порозі...»
«Дай сили нам, Боженьку – Боже!...»
«Вороги» народу
«Із лісу суницями пахне...»
«Твої очі – гарячі та бистрі...»
«Розколалося небо надвоє...»
«Душа болить словами...»
«Перепишу цей вірш, це слово...»
Я розкажу про літо
«Слово мені заболить, запече...»
«А голуб прилетів до мене в гості...»
«Хтось їде до Європи пити чай...»
«Звір в людині теж жиє...»
«Не смійтесь ви наді мною»
«У моєї долі полиновий присмак...»
«Ви ж мені не повірили...»
Мова серця
Ще тільки липень
Напиши мені лист, напиши
Твої очі

Росинка болю
Намалюй її портрет
Твоя сльоза
Ой, на коника я сяду
Запах тиші
Ветеран
Голос чужої сльози
Згасила погляд віями
«Ти така красива й осяйна...»
«Я тепер пишу навпаки...»
«Роки руками обійму...»
Весна приснилася мені
В трудні хвилини, Україно, я з тобою
Прозріння душ колись настане
Рівненчаночка (пісня)
Чорні килими моєї долі
На землю падає осіння позолота

Здано до набору 25.09.2008. Підписано до друку 3.11.2008.
Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Офісний друк. Ум. Друк. арк. 3,275.
Ум. Фарб. Відб. 3,375. тираж 500 прим. Зам. № 307.
Млинівська районна друкарня. 35100 Рівненська обл.. смт. Млинів, вул..
Горького, 1